

FULLMÄKTIGEGRUPPENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

Miljöpartiet de gröna i Örebro län

Fakta

- Miljöpartiet de gröna har fyra mandat i regionfullmäktige under den här mandatperioden.
- Miljöpartiet samverkar under mandatperioden i majoritet med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.
- 24 personer har haft förtroendeuppdrag för Miljöpartiet inom regionen.
- Våra förtroendevalda har träffas fyra till fem gånger för kompetensutveckling och diskussioner.
- Nämnder och beredningar har sammanträtt i snitt sex till åtta gånger per år.
- Våra två regionråd, Catrin Steen och Mats Gunnarsson, har tjänstgjort 50 procent var och delar på en heltidsrådspost.
- Monika Aune har under 2017 varit politisk sekreterare på 50 procent.

Regionstyrelsen

Att Socialdemokraterna fick två nya regionråd i början av 2017 har präglat det övergripande majoritetsarbetet. Politiken är inte ny men sättet att samverka och driva det politiska hantverket har förnyats.

En diskussion pågår om att förändra den politiska organisationen inför nästa mandatperiod. Miljöpartiet driver att nämnder ska ersätta beredningar, vilka visat sig vara tämligen tandlösa.

Regionens kostnader har ökat mer än budgeterat under året. Det är framförallt lönekostnaderna inom hälso- och sjukvård som stuckit iväg då över 300 nya årsarbetare anställts. Genom att regionen får utökade statsbidrag och att skatteintäkterna ökar klarar sig budgeten totalt men ett tvåprocentigt generellt spararbete infördes under hösten på grund av underskott för sjukvården på drygt 320 miljoner kronor. Miljöpartiet anser att ekonomin, i princip, ska vara i balans.

Miljöpartiets arbete med hållbarhetsfrågor har resulterat i att regionen nu tagit fram ett program för sitt interna utvecklingsarbete för hållbarhet. Programmet sträcker sig till 2020.

Arbetet med den Regionala utvecklingsstrategin har under våren legat på Nämnden för regional tillväxt men blev en ledningsfråga på hösten. Här har Miljöpartiet haft synpunkter på inriktningen av strategin.

Trots att en del vårdcentraler har svårt med tillgänglighet och att regionen uppvisar köer för vissa behandlingar visar undersökningar att patienterna har högt förtroende för vården överlag. 86 procent av länsborna anser att de har tillgång till den sjukvård de behöver – vilket ligger över rikssnittet. Detta trots att regionen under året fått in över 3 500 nya listade patienter.

Den nya organisationen *Ett sjukhus på tre ben* börjar nu få effekter där exempelvis köerna för canceroperationer har kortats betydligt. Köerna till höftledsoperationer är helt borta. Miljöpartiet står helt bakom den nya organisationen och driver samtidigt att närsjukvården liksom psykiatrin ska stärkas.

En annan effekt av den nya organisationen är att i Lindesberg har personalen på kirurgen protesterat mot att vårdplatser flyttats till ortopederna. Detta trots att kirurgen opererar mycket färre operationer än tidigare. Dessa protester har lett till att Alliansen, som tidigare har stått bakom den nya organisationen, nu har backat och kritiserar enstaka tjänstemannabeslut vilka ju är effekter av *Ett sjukhus på tre ben*.

Sommarsamordningen inom kvinnokliniken och förlossningsvården har väckt mycket rabalder i Karlskoga. Här kommer BB återigen att sommarstånga i tio veckor på grund av personalbrist under semesterperioden. Personalbristen äventyrar patientsäkerheten för barn och mödrar. En utredning har tillsatts för att ge svar på om det i framtiden går att undvika en samordning av förlossningsverksamheten under sommaren.

Catrin Steen, ledamot
Mats Gunnarsson, ersättare
Camilla Hansén, ersättare

Nämnd för samhällsbyggnadsfrågor

Nämnden har haft ett väldigt intensivt år med flera stora verksamhetsförändringar. Bland de större kan nämnas en taxejustering i kollektivtrafiken där vissa priser gått upp och andra lämnats oförändrade eller sänkts. Appen är en succé där fler än 45 000 är aktiva användare. Länstrafiken har lockat ännu fler användare via *Sommarbiljetten* – en rabatterat biljett för sommarluff med kollektivtrafiken i hela länet. Förenklningar för resenärens har gjorts för att kunna resa över länsgränsen med både buss och tåg vilket också gjort pendlande billigare. Dessutom har flera avgångar till Stockholm/Arlanda och Arboga/Eskilstuna satts in.

I början av året blev det klart att Örebro län och Västmanland, från och med hösten 2019, i egen regi kommer att driva busstrafik i länen. Dessutom utökas användningen av biogas med nya bolaget så att även regionbussar från Odensbacken och Örebrodepån går med biogas.

Arbetet inom bolaget Oslo–Sthlm 2.55 pågår i syfte att få till stånd en snabb tågförbindelse inom en övergripbar framtid. En stor framgång är att Trafikverket nu färdigställt en egen åtgärdsvalsstudie som bekräftar de brister som vi så länge pekat på. Bolaget försöker också visa att resandeunderlaget är så stort att det kan bli en lönsam satsning.

Under Almdalsveckan i Visby genomfördes två mycket lyckade seminarier kring det temat. De fick stor uppslutning och gav som resultat att trafikutskottet förlade sitt första sammanträde/studieresa 2018 till Örebro/Hallsberg. Ett möte arrangerades också med högsta ansvariga för EU:s transportkorridor från nord till syd.

Under året har arbetet med Länstransportplanen (LTP) pågått. Planen har varit på remiss i samtliga kommuner. Ett av de viktiga förslagen i den är att avsätta medel till snabbare in- och utfart av regionbussar i Örebro – vilket underlättar för alla pendlare i hela länet. Dessutom avsätts pengar till att höja säkerheten och tillgängligheten kring Södra station och snabbare stadsbussar i Örebro. Det innebär att det är den mest omfattande satsningen hittills på kollektivtrafikåtgärder i någon LTP.

Under året har också ett intensivt arbete bedrivits för att påverka utformningen av den nationella planen för infrastruktur. Framför allt i samverkan med Mälardalslänen inom ramen för *En bättre sats* (EBS). Men också till viss del men de fyra norrlandslänen för att peka på de stora behoven i den Nord–Syd gående infrastrukturen på järnväg. Arbetet sker även på EU-nivå i olika forum.

Under 2017 hade nämnden högre kostnader än budgeterat och bokslutet hamnar på 20 miljoner minus. En sparplan upprättades som kommer att få full effekt först 2019. Den innebär bland annat att vissa bussturer med låg belägningsgrad kommer att upphöra, med start sommaren 2018.

Mats Gunnarsson, ordförande
Helena Bosved, ersättare
Lotta Öhlund, ersättare

Nämnden för regional tillväxt

Vi har under året jobbat på utan några större sensationer. Våra viktigaste uppgifter är att vara transportkompani för de statliga företagsstöden som kallas 1:1-medel. Vi har jobbat med samma prioriteringar i stöden som tidigare. Även dessa är till stor del statligt reglerade även om vi har ett visst inflytande. Vi är också nämndens förlängda arm i ett antal internationella nätverk. Detta berör dock mest ordförande och inte så mycket nämndens månatliga arbete.

Vi har under året tagit några viktiga beslut, till exempel en livsmedelsstrategi och en innovationsstrategi. Den senare innebär att vi i regionen ska försöka utveckla företagsinnovationer som pysslar med AI eller mat.

Nämnden är även transportkompani för kulturnämnden som får en del pengar för att driva folkhögskolor och till exempel dela ut kultur- och föreningsbidrag. Vi försöker regelbundet besöka regionens kommuner på våra möten för att se hur de jobbar med tillväxtfrågor.

Fredrik Persson, ledamot
Natalie Peart, ersättare

Fokusnämnd för kultur, bildning och ideell sektor

Under året har regionens kulturplan reviderats. Samtidigt har en ny stödform införts för sociala innovationer. I potten ligger 500 000 kronor och varje år ska nämnden välja ett temaområde inom sociala innovationer som ansökningarna ska handla om. Under 2017 riktades medlen mot idéer som stärker jämställdheten i samhället och motverkar kvinnors utsatthet. Nämnden har också påbörjat ett arbete för att underlätta för flera sociala företag i länet. Som ett första steg har vi tagit fram en handlingsplan för civilsamhället och socialekonomi.

Nämnden har tagit fram ett förslag till *Kulturgaranti* som samtliga kommuner fått yttra sig över. Syftet är att, via ett kostnadsutjämningsystem, stärka tillgången till professionell kultur för alla barn och unga i skolan oavsett var i länet de bor.

Miljöpartiet har drivit på för starten av fortbildningskursen *Tolkning inom psykiatrin* på Fellingsbro folkhögskola. Meningen med kursen är att stärka patientsäkerheten för döva och hörselskadade inom psykiatrin och skapa en mer jämlik vård mellan hörande och döva/hörselskadade inom området.

En total revidering av kriterier för föreningsbidrag har påbörjats under året.

Catrin Steen, 1:e vice ordförande
Jan Grounes, ersättare

Fokusberedning för somatisk och psykiatrisk specialistvård samt högspecialiserad vård

Detta är en beredning under Regionstyrelsen som har till ansvar att följa vårdområdet. Karin Sundin (S) blev ny ordförande i början på året. Även vice ordförande har bytts under året. Beredningen har oftast informationsärenden. Under året har stora frågor varit bemanning både vad gäller oberoende av hyrläkare och sommarplanering, inklusive att BB i Karlskoga stängs under sommaren. Vi har behandlat standardiserade vårdförlopp vad gäller cancer och att förebygga cancer. När det gäller psykiatri följer beredningen, med Miljöpartiet som drivande, arbetet med handlingsplan för suicidprevention.

Beredningen har också, tillsammans med Fokusberedningen för närsvård, ställt sig bakom ett yttrande över utredningen *Utveckling av första linjens arbete med psykisk hälsa*. Där vrider vi kraftigt upp tempot för att nå målen om band annat fler psykologer till att det ska nås inom fem år (istället för förvaltningens förslag på 15–20 år). Detta blir en viktig fråga att följa under 2018.

Under året har Camilla ersatt ordförande på konferenser och möten som *Förebyggande hälsosamtal*, *Regionalt cancercentrum*, samt deltagit på den nationella konferensen om Självordsprevention som enda politiker från regionen.

*Camilla Hansén, ledamot
Magnus Lander, ersättare*

Fokusnämnden för klimat och miljö

Fokusnämnden för klimat och miljö har under 2017 främst arbetat med det nya energi- och klimatprogrammet för Örebro län som tagits fram tillsammans med Länsstyrelsen. Programmet antogs under hösten 2017 och gäller för perioden 2017–2020.

Fokusnämnden har också, som vanligt, delat ut regionens Energipris. Under våren tilldelades det Kopparbergs bryggeri och Tullängsskolan för deras insatser som föredömen och inspiratörer åt andra i kampen om att hitta smarta lösningar och minska energianvändningen.

Fokusnämnden har även i samband med några sammanträden gjort studiebesök på olika platser i länet. Vi har besökt Sjöängen i Askersund; en skola, bibliotek och samlingsplats som arbetat mycket med sänkt energiförbrukning. Vi har även besökt Hasopor, ett företag som tillverkar skumglas samt Svensk glasåtervinning.

I övrigt har fokusnämnden främst fokuserat på att följa upp de projekt som förvaltningen jobbar med.

*Daniel Ekelund, 1:e vice ordförande
Mattias Bäckström, ersättare*

Etikrådet

Rådet är sammansatt av tjänstemän och politiker och är ett av Regionstyrelsens rådgivande organ. Etikrådets uppgift är att skapa förutsättningar för att de etiska frågorna beaktas i beslutsfattandet och lyfts fram i verksamheternas vardagsarbete. Rådet träffades fem gånger per år (halvdagsmöten) och deltog i regionala och nationella konferenser inom vårdetiska området.

Den största frågan som diskuterats var hur behandling med cochleaimplantat ska hanteras när föräldrarna vill avstå behandling för sitt barns räkning. Föräldrar har rätt att fatta beslut om vård och behandling för sina barn, men det väcker många etiska frågeställningar när de tackar nej.

Etikrådets verksamhet är mycket begränsad och har stor utvecklingspotential.

Camilla Hansén, ledamot

Personalutskottet

Personalutskottet är ett utskott under Regionstyrelsen som hanterar frågor som rör strategisk kompetensförsörjning, beslutar om löneavtal, följer upp sjukskrivningstal, har hand om projekt som *Framtidens vårdavdelning*, och *Oberoende av inhyrd personal*, samt bereder policydokument, exempelvis *Policy och plan för en hållbar arbetsplats* inför beslut i regionstyrelsen/fullmäktige.

Vi följer inspektionsärenden från Arbetsmiljöverket, där vi under året fortsatt att följa det pågående vitesärendet som grundas på att Region Örebro län i en verksamhetsplan angett att det finns ett mål om max 1500 listade patienter per läkare i primärvården, vilket vi inte nått.

Beslut om undantag från alkoholpolicy anmäls också till Personalutskottet. Uppdraget är mycket lärorikt och givande.

Camilla Hansén, ersättare

Demokratiberedningen

Beredningen har under året gjort några studiebesök i olika verksamheter. Vi har också deltagit per video i några SKL-seminarier. Då vi inte har några ärenden att besluta om så har vi i övrigt mest samtalat med varandra om världsutvecklingen och hur den påverkar Sverige. Tyvärr har vi dock inte heller i år haft möjligheten att diskutera för regionen själv viktiga demokratifrågor, som fullmäktiges arbetsformer eller nämndernas arbete, då detta ligger på någon annans bord.

Fredrik Persson, ledamot
Magnus Lander, ersättare

Gemensam nämnd för företagshälsovård och tolk- och översättarservice

Denna nämnd är lite speciell. Den styrs av avtal mellan regionen och de kommuner i länet som köper tjänster av oss. När kommunerna beställer företagshälsovård och tolkservice från regionen görs det utan att nämnden informeras.

En ny arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud håller på att utarbetas tillsammans med representanter från både regionen och våra kommuner. Det samarbetet blir intressant att följa!

Ett viktigt beslut togs vid decembarmötet. Vi beslöt att, som första tolkservice i landet, permanenta tjänsten kulturkommunikatör. Sju tolkar har vidareutbildats för att kunna föreläsa om kulturmöten/kulturkrockar mellan svenskar och nyanlända. Föreläsningarna vänder sig till personal hos våra kunder, det vill säga kommuner, regionen, polis, rättsväsende med flera. Verksamheten har fått bra respons. Även Västmanlands tolkservice överväger att starta något liknande. Den här tjänsten är också en verklig kompetenshöjande utbildning som skapar fler karriärvägar för våra tolkar.

Hållbar utveckling: Båda verksamheterna använder i första hand cykel och kollektivtrafik så långt det är möjligt. Men det finns inga siffror att jämföra med. En förbättringsåtgärd!

Sten Lang, ledamot
Marita Haraldson, ersättare
Camilla Hansén, ersättare

Patientnämnden

2017 inkom 1 274 nya patientärenden med synpunkter och klagomål på vården, vilket innebär en ökning med cirka 3,5 procent jämfört med året innan (1 230 ärenden 2016).

Riksdagen beslutade under året om flera lagändringar som syftar till att uppnå ett mer ändamålsenligt system för hantering av klagomål mot hälso- och sjukvården. Det innebär ett delvis nytt och utökat uppdrag för patientnämnden från den 1 januari 2018. Under 2017 har Patientnämnden och Patientnämndens kansli arbetat med att anpassa verksamheten för att uppfylla de nya kraven. Detta arbete kommer att fortgå under 2018.

Patientnämndens rapporter 2017, med synpunkter och klagomål som avser:

- Område psykiatri
- Förlossnings- och kvinnosjukvård
- Remisser och information mellan vårdgivare eller vårdenheter
- Hälso- och sjukvård och tandvård för patienter i ålderskategorin 70 år eller äldre
- Folk tandvården
- Kommunal hälso- och sjukvård

*Carina Riberg, ledamot
Magnus Lander, ersättare*

Länsmuseet

Länsmuseet har genomgått en positiv förändring under mandatperioden. Museet syns mer, både genom fler intressanta utställningar som pågår parallellt med varandra och annan verksamhet som till exempel arkeologiska utgrävningar, rådgivning genom konsulentverksamhet, föreläsningar och aktiviteter. Siggebohyttan har hållits fortsatt öppen sommartid.

Tyvärr är det som tagit mest kraft under året bristerna i lokalerna på Engelbrektsgatan. Efter att det trots reparationsarbeten fortsatt regna in i både kontor och utställningar har regionen, som äger byggnaden via sitt fastighetsbolag, beslutat att helrenovera hela den kulturminnesmärkta byggnaden. Detta ska ske med start detta år. Förhoppningsvis kan vi samtidigt skapa högre säkerhetsklassning och bygga till fler ytor. Nackdelen är att hela byggnaden måste stängas under lång tid och att museiverksamheten får flytta till andra lokaler.

Emma Ode, 1:e vice ordförande

Länsteatern

Länsteaterns verksamhet har under 2017 resulterat i en rad välbesökta och uppmärksammade föreställningar av hög kvalitet, trots snäva ekonomiska ramar. Det har vi lyckats med bland annat genom samarbeten, till exempel med Riksteatern, och genom effektivt utnyttjande av befintliga resurser.

Under året har Länsteatern nått drygt 23 000 skolelever med sina föreställningar.

Länsteatern har det gångna året haft ett arrangörsutvecklingsprojekt. Syftet med det har varit att möjliggöra för arrangörer på små orter, med mindre lokaler, att arrangera teater. Detta har varit ett led i Länsteaterns ambition att komma ut till sin publik. Förutom teaterföreställningar bjuder teatern in till föreläsningar, readings, öppna repetitioner med mera. 2017 arrangerades, för sista året, en spektakulär ljusshow på teaterns fasad.

Länsteaterns ekonomi är det stora orosmolnet för framtiden. Teatern har, liksom andra kulturinstitutioner, inte fått sina statliga och regionala bidrag uppräknade i takt med ökade kostnader. Teaterns ledning har på uppdrag av styrelsen fått i uppgift att beskriva konsekvenserna av detta för att delge ansvariga politiker och tjänstemän.

Margareta Widell, ledamot

Folkhälsoberedningen

Vi har jobbat med *Kommissionen för jämlik hälsa*, med många möten utanför sammanträdena. Fyra dialogmöten har hållits i de olika länsdelarna där kommunernas folkhälsoteam samt civilsamhället har deltagit. I den folkhälsoplan som vi ska jobba med 2018 kommer förhoppningsvis några skarpa förslag att konkretiseras.

*Ingrid Fries Hansson, ledamot
Pia Frohman, ersättare*

Fokusberedning för närsjukvård

Ett av våra uppdrag, *att följa upp vården och satsningar för att minska den psykiska ohälsan*, har resulterat i nya pengar i budget för 2018. Ett annat ständigt pågående uppdrag är att öka tillgängligheten. Under hösten har vi planerat för medborgardialoger angående detta. Dessa kommer att genomföras under januari och februari 2018. Vi har även diskuterat detta som ett vidgat begrepp, till exempel kring *Mina vårdkontakter*, e-hälsa och digital vårdcentral.

*Ingrid Fries Hansson, 1:e vice ordförande
Pia Frohman, ersättare*

Länsgården

Länsgårdens fastigheter planerar nybyggnation och produktion av vård- och omsorgsfastigheter i länet i en takt som bolaget aldrig tidigare upplevt. Lagom till midsommar 2017 var det inflyttning i nya studentboendet vid USÖ, med 63 lägenheter som Länsgården har byggt.

Ett viktigt beslut under året har varit att börja med Gröna lån och certifikat. Efter mycket om och men i bolagets styrelse där Miljöpartiet och Vänsterpartiet har drivit på finns beslut på att följa miljöledningssystem silver i byggproduktionen, vilket inte alls var givet trots att vi trodde att det beslutet redan var fattat och vedertaget. I och beslutet om Gröna lån kan vi till och med tjäna pengar på det tack vare de bättre villkor som erbjuds. För att beviljas Gröna lån krävs miljöledningssystem och aktiva materialval. Länsgården hade inte kommit i fråga utan beslut om miljösystem. Så det ser vi som en klar seger!

Helena Bosved, 1:e vice ordförande

Fokusberedningen för habilitering, hjälpmedel och folktandvård

Under året har fokusberedningen haft få beslutsärenden. Arbetet har främst kretsats kring att genomföra en medborgardialog där målgruppen varit unga med olika funktionsnedsättningar. Temat för dialogen utgick från uppdrag 9 och inriktade sig på individens egenmakt och ökad medvetenhet om levnadsvanors betydelse.

Fokusberedningen tog ett beslut att fördjupa kunskaperna om fritidshjälpmedel! Ett beslut som ligger väl i tiden med tanke på hjälpmedelsutredningens betänkande SOU 2014:45 *På lika villkor*, enligt vilken en del fritidshjälpmedel kommer bli mer tillgängliga och innebära ökade kostnader för regionerna.

Nytt under året: delaktighet för brukarorganisationer i arbetet med utbudsförändringar i Habiliteringens hjälpmedelssortiment.

Fokusberedningen har varit involverad i arbetet med att ta fram en plan för att stärka Region Örebro läns roll som nationellt odontologiskt centrum.

En annan fråga som fokusberedningen bevakat gäller tillgängligheten vid audiologiska kliniken samt tillgänglighet och patientflöden som berör barn och unga med neuropsykiatrisk problematik.

Anna Richert, ledamot

Revisorerna

Regionens revisorer lämnar rapporter enligt särskilda regler. Vi har främst att granska verksamheten utifrån de av fullmäktige beslutade målen. Som självständig revisor kan jag ibland påverka arbetet i viss riktning. För cirka ett år sedan initierade jag inom revisionsgruppen att en revisionell granskning skulle ske under 2017 om hur det går för Region Örebro län att komma vidare mot de mål som satts upp avseende jämställdhetsarbetet. I december 2017 var rapporten klar. Vi får se om det blir någon förändring/förbättring.

Johan Nyström, ledamot

Viltförvaltningsdelegationen

I Viltförvaltningsdelegationen är det alltid mycket diskussioner om vargjakt. Ibland ställs vargförekomst/jakt mot fårskötsel och andra intressen. En ganska svår balansgång, där det finns olika viljor och intressen. Dock en mycket stor enighet om att rovdjursskyddande åtgärder ska stimuleras, både ekonomiskt och praktiskt. Annan viltförvaltning, avseende älg, hjort, fåglar och vildsvin är mindre kontroversiell och avhandlas kontinuerligt.

Sten Lang, ledamot

Rådet för funktionshinderfrågor

Jesper Räftegård, ledamot

Fokusberedning för klinisk forskning och utbildning

Ann-Kristin Spåls, ledamot